

ОБЩИНА ЧЕРВЕН БРЯГ

гр. Червен бряг, обл. Плевен, ул. "Антон I" № 1, тел.: +359 659 927-08, fax: +359 659 923-51,
www.chervenbryag.bg; e-mail: municipality@chervenbryag.bg

САМО КЪМ ХОТАТА

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА ОБЩНСКИ СЪВЕТ
ЧЕРВЕН БРЯГ

06-00-151

07-04

17

07-01-130
07.04.2014

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

от инж. Данаил Вълков – Кмет на община Червен бряг

Относно: Общинска стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Червен бряг 2017 – 2018 г.

Господин Председател,

На основание чл. 75 от Правилника за организацията и дейността на ОбС, неговите комисии и взаимодействието му с общинска администрация и чл.197 от Закона за предучилищното и училищното образование, предлагам на Общински съвет да вземе следното

РЕШЕНИЕ:

Приема Общинска стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Червен бряг 2017 – 2018 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Съгласно текста.

С уважение,
Инж. Данаил Вълков
Кмет на община Червен бряг

ОБЩИНА ЧЕРВЕН БРЯГ

гр. Червен бряг, обл. Плевен, ул. "Април" № 1, тел.: +359 659 927-00, fax: +359 659 923-51,
www.chervenbryag.bg; e-mail: municipality@chervenbryag.bg

**ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО
РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА
ЧЕРВЕН БРЯГ
(2017-2018)**

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Въведение	2 стр.
2.	Анализ на осигурената обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на децата и учениците от област Плевен. Изводи и тенденции.	5 стр.
3.	Основни принципи при изпълнение на стратегията	13 стр.
4.	Мисия и визия	13 стр.
4.1.	Мисия	13 стр.
4.2.	Визия	13 стр.
5.	Цели, приоритети и мерки за осигуряване на подкрепа на личностното развитие на децата и учениците за периода 2017-2020г.	14 стр.
6.	Планиране, мониторинг и отчетност на изпълнението на стратегията	20 стр.
7.	Осигуряване на информация и публичност	21 стр.
8.	Използвани съкращения	21 стр.

1. Въведение

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността. То се реализира в системата на предучилищното и училищно образование чрез разработване на самостоятелни политики за:

- подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
- изграждане на позитивен организационен климат, което изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование;
- утвърждаване на позитивна дисциплина основана на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите, превенция на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях;

- развитие на училищната общност, съгласно идентифицираните предизвикателства, цели и дейности в Общинската стратегия за личностно развитие на децата и учениците.

Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование се предоставя, като се осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им и за включването и участието им в общността на детската градина и на училището, в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик.

Подкрепата за личностно развитие на децата и учениците, институциите в системата на предучилищното и училищното образование осигуряват съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

Общинската стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Червен бряг е разработена на основание чл. 196 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Законът за предучилищното и училищното образование /ЗПУО/ определя образованието като национален приоритет, който се гарантира чрез прилагането на основополагащи

принципи:

- ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
- равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
- запазване и развитие на българската образователна традиция;
- хуманизъм и толерантност;
- съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;
- иновативност и ефективност в педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от иновациите;
- прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на предучилищното и училищното образование;
- автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация;
- ангажираност на държавата, общините и юридическите лица с нестопанска цел, работодателите, родителите и други заинтересовани страни и диалог между тях по въпросите на образованието.

Законът за предучилищното и училищното образование внася ново качество в нашето образование като регламентира приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование и въвежда осигуряването на условия за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата - обща и допълнителна.

Подкрепата на личностното развитие в системата на предучилищното и училищното образование, осъществявана от образователните институции / детски градини, училища, центрове за подкрепа на личностното развитие, специализираните обслужващи звена/ се основава на самостоятелно разработени и прилагани политики, чиито основни принципи са:

- изграждане на позитивен организационен климат чрез създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост към всички участници в образователния процес;
- утвърждаване на позитивна дисциплина, върху основата на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.
- развитие на училищната общност, съгласно идентифицираните предизвикателства, цели и дейности.

Подкрепата за личностно развитие се предоставя на всяко дете и ученик, като осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им и е в съответствие с индивидуалните им образователни потребности.

Основен принцип на ЗПУО е подкрепата за детето и ученика да се осъществява на ниво най-близко до мястото, където живее и учи.

Общинската стратегия е ориентирана към реализиране на политики и мерки, които осигуряват правото на достъп до качествено образование, удовлетворяване на образователните потребности и развитието на способностите на всяко дете и ученик. Разработена е в съответствие с набелязаните цели, приоритети и мерки за подобряване на достъпа и качеството на предучилищното и училищното образование, заложи в международни и национални документи:

- ✓ Закон за предучилищното и училищното образование;
- ✓ Наредба за приобщаващо образование;
- ✓ Закон за закрила на детето
- ✓ Национална стратегия за детето 2008 – 2018 г.
- ✓ Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система 2013 – 2020 г.
- ✓ Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства 2015 – 2020 г.
- ✓ Рамка за действие „Образование 2030”: Към приобщаващо и равноправно качествено образование и учене през целия живот за всички.
- ✓ Конвенция на ООН за правата на детето (1989) и др.
- ✓ Стратегия за развитие на образованието в община Червен бряг 2014-2020 г.;
- ✓ Общинска стратегия за закрила на детето 2016-2018 г.;
- ✓ План за изпълнение на програмата за интеграция на малцинствените общности в община Червен бряг – 2017 г.;
- ✓ Програма за превенция на наркоманиите сред подрастващите;
- ✓ План за 2017 година за изпълнение на Националната стратегия за младежта;
- ✓ Годишен план за действие на Община Червен бряг за изпълнение на Областната стратегия за развитие на социалните услуги – 2017 г.;
- ✓ Програма на мерките за закрила на децата с изяви дарби.

Приоритет на политиките, свързани с приобщаващото образование, е стремежът към премахване на всички форми на изолация в образованието и осигуряване на подкрепа и удовлетворяване на индивидуалните потребности на всички участници в образователно-възпитателния процес.

Основните акценти в стратегията са свързани с четири ключови елемента в приобщаването на децата и учениците и развиване на техните способности:

- ✓ Събиране и оценка на информация от различни източници за планиране и усъвършенстване на политиката и практиката на приобщаването;
- ✓ Процес на постоянно развиване на технологии за по-добро образование, за да се отговори адекватно на разнообразието на обучаваните;
- ✓ Разкриване и отстраняване на бариери и оказване на подкрепа;
- ✓ Присъствие, участие и успех за всички учащи се, *(както на групите, за които съществува риск от изолиране, изключване от образованието или недостатъчно добри резултати от обучението)*, така и на учащите с високи резултати и постижения.

Стратегията обхваща период от две години.

Разработена е на основание на Областната стратегия, утвърдена от Областния управител на Област Плевен след съгласуване с Областен съвет за развитие и Регионално управление на образованието – Плевен.

2. Анализ на осигурената обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на децата и учениците от община Червен бряг. Изводи и тенденции.

Анализът се позовава на броя на децата и учениците и на персонала в детските и учебни заведения на територията на община Червен бряг /по данни от информационна система Админ М за началото на съответните учебни години.

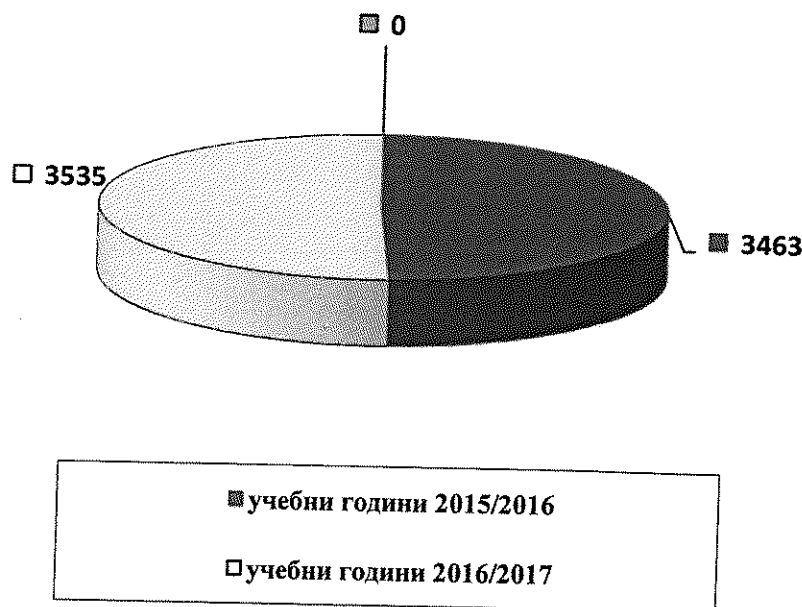
Обхваща основно учебните 2016/2017 и 2015/2016 години, за които са анализирани мерките за адаптиране на децата и учениците към училищната среда, тенденциите при интеграцията и пълноценното включване на ученици със СОП и хронични заболявания, наличието на рискови фактори в средата, които могат да повлияят на обучението на учениците, необходими дейности по превенция на агресивно и неприемливо поведение, тормоз, насилие, зависимости и др., необходими дейности по информиране, диагностика, консултиране и посредничество за подпомагане при избора на образование и/или професия от учениците, необходими дейности за подкрепа на учениците с изяви дарби, осигуреността с ресурси и достъпността на средата, създадените условия за психологическа подкрепа и др.

Анализирани са и данни от учебната 2016/2017 г. само по някои от показателите, тъй като тя не е приключила.

В училищата и детските градини, функциониращи на територията на община Червен бряг през учебната 2016/2017 година се обучават и възпитават общо **3 535** деца и ученици, от които **2 748** ученици и **787** деца. В сравнение с 2015/2016 г. се наблюдава увеличение на ученици 82 и намаление на деца с 10 броя. (Таблица 1).

Учебна година	2015/2016г.	2016/2017г.
Деца	797	787
Ученици	2 666	2 748
ОБЩО:	3 463	3 535

Таблица 1/ Общ брой деца и ученици в община Червен бряг за 2016/2017 г. и 2015/2016 г.

Диаграма 1/ Общ брой деца и ученици в община Червен бряг по години (2015/2016 г., 2016/2017 г.)

В периода (2015/2016 г., 2016/2017 г.) се наблюдава непрекъсната промяна в броя на децата и учениците, като не се отчита последователност в градацията. Движението на цифрите обаче към 2016/2017 г. е в положителна посока за учениците.

През настоящата учебна година 2016/2017 децата в община Червен бряг са с **10** по-малко в сравнение с учебната 2015/2016 година.

Основните причини за тези демографски тенденции са свързани с намаляване броя на родените деца и емиграцията на млади хора и такива в активна възраст.

Общият брой на училищата на територията на Община Червен бряг е :*(Таблица 2).*

Населени места в общината:	Брой училища:
Червен бряг	6
Койнаре	1
Глава	1
Радомирци	1
Реселец	1
Рупци	1
Чомаковци	2
Община Червен бряг общо:	13

Таблица 2/ Брой училища по населени места в община Червен бряг

- 6 средни училища - СУ „Д-р Петър Берон“ – гр.Червен бряг, СУ „Христо Смирненски“ - гр.Койнаре, ПГХТ „Юрий Гагарин“ – гр.Червен бряг, ТГ „Васил Априлов“ – гр.Червен бряг, ПГМЕТ „Девети май“ – гр.Червен бряг, ПГЗС „Ал.Стамболийски“ – с.Чомаковци;

- 7 основни училища - ОУ „Христо Смирненски“ - гр. Червен бряг, ОУ „Алеко Константинов“ – Червен бряг, ОУ „Христо Ботев“ с.Глава, ОУ „Христо Ботев“ – с.Рупци, ОУ „Отец Паисий“ – с.Радомирци, ОУ „Отец Паисий“ с.Реселец, ОУ „Христо Ботев“ – с.Чомаковци

Брой детски градини на територията на Община Червен бряг (Таблица 3).

Населени места в общината:	Брой ДГ:
Червен бряг	2
Койнаре	1
Радомирци	1
Чомаковци	1
Община Червен бряг общо:	5

Таблица 3/ Брой детски градини в община Червен бряг

Детските градини са, както следва:

ДГ „Бодра смяна“ – гр.Червен бряг с изнесени групи в сграда „Звездица“ – Червен бряг и в сграда в с.Реселец,

ДГ „Зора“ – гр.Червен бряг с изнесени групи в сграда „Мир“ – гр.Червен бряг, сграда Пети квартал и сграда в с.Горник,

ДГ „Пролет“ – гр.Койнаре с изнесена група в сграда „Калина Малина“ - с.Глава,

ДГ „Щастливо детство“ – с.Чомаковци с изнесени групи в сграда с.Девенци и сграда с.Сухаче,

ДГ „Снежанка“ – с.Рупци с изнесени групи в сграда с.Радомирци, сграда с.Ракита и сграда с.Телиш.

Средищни училища на територията на община Червен бряг са:

СУ „Д-р Петър Берон“ – гр.Червен бряг;

ОУ „Христо Смирненски“ - гр.Червен бряг;

ОУ „Отец Паисий“ – с.Радомирци;

ОУ „Христо Ботев“ – с.Чомаковци.

В тях се обучават ученици от населени места, в които няма училище: с. Телиш, с. Ракита, с. Горник, с. Бресте, с. Сухаче, с. Лепица и с. Девенци.

Вид училище	Държавни	Общински	Общо
Основно I - VIII клас		7	7
СУ I - XII клас		2	2
Професионална гимназия	2	2	4
ОБЩО	2	11	13

Таблица 4/ Видове и брой училища за учебната 2016/2017 г. в община Червен бряг

Населени места в общината:	Към м.декември 2016 г.		Към м.февруари 2017 г.			
	Брой ученици със СОП:	От тях на ресурсно подпомагане /към РЦПППО и по проект/:	Брой ученици със СОП:	От тях на ресурсно подпомагане:		
				към РЦПППО	от специалист в училището	по проект
Червен бряг	44	38	44	12	11	14
Койнаре	5	4	5	4	0	0
Глава	9	9	8	8	0	0
Реселец	0	0	0	0	0	0
Радомирци	8	8	8	0	8	0
Рупци	3	3	3	3	0	0
Чомаковци	7	6	7	6	0	0
Община Червен бряг общо:	76	68	75	33	19	14

Таблица 5/ Брой ученици на ресурсно подпомагане по населени места за учебната 2016-2017 г. в община Червен бряг

Населени места в общината:	Брой деца със СОП	От тях на рес. подпомагане:
Червен бряг	5	5
Койнаре	0	0
Рупци	0	0
Чомаковци	0	0
Община Червен бряг общо:	5	5

Таблица 6/ Брой деца на ресурсно подпомагане по населени места за учебната 2016-2017 г. в община Червен бряг

Учениците със специални образователни потребности в началото на втория срок на учебната 2016-2017 година в училищата са 76.

Деца със СОП в детските градини са 5.

На ресурсно подпомагане са 71 деца и ученици със СОП, както следва:

- от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование /РЦПППО/ – 38;

- в ОУ „Христо Смирненски“ – Червен бряг и ОУ „Отец Паисий“ – с.Радомирци обучението се осъществява от специалист, назначен от училището;

- в ОУ „А.Константинов“ - гр.Червен бряг се обучават 14 ученика със СОП в слята помощна паралелка, по учебен план за помощно училище, за които е осигурена подкрепяща среда по проект BG051PO001- 4.1.07 „Включващо обучение“, дейност 6 „Осигуряване на подкрепяща среда от психолози, ресурсни учители, логопеди и/или други специалисти за деца и ученици, лишени от родителски грижи и ползващи услуги от резидентен тип, включени в процеса на деинституционализация“. Дейността е продължена от 01.01.2016г. по проект BG05M2OP001-3.003-0001 „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие“, дейност 2 „Осигуряване на условия и ресурси за надграждане и развитие на подкрепяща среда в детските градини и училищата за осъществяване на включващо обучение“.

Към м. декември на учебната 2015/2016 година на ресурсно подпомагане са 77 деца и ученици, в т.ч. 9 по проект.

Към същият период на учебната 2016/2017 г. - съответно 73, в т.ч. 14 по проект.

Създадена е добра организация за стартиране на новата учебна година: обновена материална база и учебна среда; познавателни книжки, учебници и помагала, учебна документация; целодневна организация на учебния ден; осигурен транспорт; столово хранене, медицински грижи.

Демографската характеристика на община Червен бряг следва тенденциите на намаляване броя на населението, характерни както за областта, така и за страната в резултат на намаляване броя на родените деца и интензивната емиграция на младите хора в активна възраст.

Образованието е един от основните приоритети на Община Червен бряг. Изпълнявайки своите правомощия и отговорности Общината координира изпълнението на приема на ученици в общообразователните, профилираните и професионалните паралелки; обхвата на децата и учениците, подлежащи на задължително образование; поддържането и обновяването на материално-техническата база; организацията на учебния ден в средишните училища; съдейства за развитие на способностите и интересите на децата.

В две от училищата – СУ „Д-р Петър Берон“ гр. Червен бряг и ОУ „Христо Смирненски“ гр. Червен бряг са назначени педагогически съветници, подпомагащи цялостната възпитателна работа с учениците.

Профилираното обучение на учениците се осъществява в СУ „Д-р Петър Берон“ – Червен бряг с прием след завършен VII клас в профилите „Технологичен“ и „Хуманитарен“.

Професионалното обучение е съсредоточено в ТГ „Васил Априлов“, ПГМЕТ „Девети май“, ПГХТ „Юрий Гагарин“, ПГЗС „Александър Стамболийски“ с. Чомаковци с прием след завършен VII клас и VIII клас.

Учениците със СОП придобиват първа степен на професионална квалификация по съответната професия.

В община Червен бряг към края на учебната 2015/2016 година броят на напусналите системата на образование ученици е, както следва:

- поради заминаване в чужбина – 25 уч.;
- без сведение за записване в друго училище – 6 уч.

Необхванати ученици няма.

ЗПУО и Наредбата за приобщаващо образование регламентира екипна работа за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа на личностното развитие чрез създаване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията на децата и учениците.

Общата и допълнителната подкрепа се осигуряват в детските градини и в училищата и включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети при условията на този закон /училище/;
3. допълнителни модули за деца, които не владеят български език /детски градини/;
4. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
5. консултации по учебни предмети /училище/;
6. кариерно ориентиране на учениците;
7. занимания по интереси;
8. библиотечно-информационно обслужване /училище/;
9. грижа за здравето;

10. осигуряване на общезитие /училища, центрове за подкрепа за личностно развитие/
11. поощряване с морални и материални награди;
12. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
13. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
14. логопедична работа.

Кариерното консултиране и ориентиране на учениците от община Червен бряг с оглед подпомагането им в самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия се осъществява чрез дейности за информиране, консултиране, посредничество на децата и учениците да осъзнаят необходимостта от формирането на конкретни умения, да придобият знания относно ресурсите и съществуващите възможности на образователната система за личностното им развитие.

Дейностите по превенция на насилието и преодоляване на проблемно поведение на учениците се реализира от педагогическите съветници и психолози в училищата, както и от Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН) в община Червен бряг.

За целта учебните и детски заведения на територията на община Червен бряг имат разработен механизъм за „Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца жертви или в риск от насилие“.

Училищата от община Червен бряг участват в проект „Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности“ (*Твоят час*) по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, чиято основна цел е създаване на условия за повишаване на потенциала на учениците чрез допълване, развиване и надграждане на техните знания, умения и компетентности, придобити в рамките на задължителната им подготовка в училище. Предоставят се възможности за развитие на уменията за учене, компетентностите, творческите и спортните способности на учениците, преодоляване на образователните дефицити, повишаване на образователните постижения на учениците в определени научни области, създаване на механизми за по-ефективно приобщаване на родителите към училищния живот и др.

Работата с талантливите и даровити деца в свободното им време в областта на науката, изкуството и спорта се осъществява в дейност „Извънучилищни дейности“ към Община Червен бряг, както и в клубовете, кръжоците и школите в училищата и читалищата. Тя е приоритет и на цялостната дейност на „Извънучилищни дейности“. Много от децата са класирани на международни, национални, регионални и областни състезания, конкурси и олимпиади.

Общинската програма за закрила на децата с изяви дарби подкрепя и подпомага извите на даровитите деца. През тази година един ученик получава едногодишна стипендия за призови места на национални състезания, финансирани по Програмата на мерките за закрила на деца с изяви дарби на МС.

Дейност „Извънучилищни дейности“ е структура към Община Червен бряг, която се занимава с осмисляне на свободното време на децата, учениците и младежите в направленията:

- Изкуство;
- Масов спорт;
- Организиране на различни детски и младежки инициативи.

Основни приоритети в работата ѝ са:

- свободен избор и достъп на вида, формата и начина на реализация на децата и учениците;

- удовлетворяване интересите и потребностите на децата в свободното им време;
- стимулиране творческата изява на децата в дейности, в които те участват, водени от вътрешно убеждение; организиране на концерти, спектакли, експедиции, игри, конкурси, състезания, изложби и др.
- създаване на условия за участия в общински, областни, национални и международни конкурси, състезания, олимпиади, фестивали.

Организационните форми на работа са динамични и отворени със свободен достъп и избор. Тук се обучават и подготвят повече над 200 деца в различни дейности, които се актуализират всяка година, съобразявайки се с желанията на деца и родители.

Това са:

- школа изобразително изкуство;
- спортна школа по волейбол;
- спортна школа по лека атлетика;
- спортна школа по бокс.

На територията на община Червен бряг функционират 15 читалища, които предоставят възможност на децата и младите хора да развиват своите интереси, способности и талант в самодейното танцово и музикално изкуство. Разнообразни форми на работа предлагат и читалищните библиотеки.

В община Червен бряг предоставят възможност за активно занимание със спорт на децата и младите хора клубове по следните видове спорт – шахмат, волейбол, лека атлетика, футбол, хоккей на трева, вдигане на тежести, бойни изкуства, бокс.

В екипната работа за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа на личностното развитие чрез създаване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията на децата и учениците се включват и следните институции и социални услуги:

- Отдел «Закрила на детето» към Дирекция «Социално подпомагане» - Червен бряг;
- Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи /ДНСТДМ/;
- Защитено жилище за хора с увреждания;
- Дневен център за деца и/или възрастни хора с увреждания;
- Център за обществена подкрепа;
- Приемна грижа.

Анализът на компетентностите на педагогическите кадри за работа с деца и ученици с изяви дарби, със СОП, с проблемно поведение и в риск показва, че въпреки предоставените разнообразни възможности на национално, регионално и институционално ниво за обучение и придобиване на компетентности, се наблюдават дефицити в квалификацията на учителите - над 50% от педагогическите специалисти в областта имат необходимост от въвеждаща и поддържаща квалификация за работа с надарени деца, както и за работа с деца с проблемно поведение.

Анализът на данните за осигурената физическа среда за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците показва, че в около 50%, от образователните институции е осигурена достъпна архитектурна среда по Национална програма „Достъпно и сигурно училище“, Модул „Създаване на достъпна архитектурна среда“, както по отношение на входни и комуникационни пространства, така и в санитарно-хигиенните и спомагателни помещения и пространствата за общо ползване.

Учениците със СОП от слята помощна паралелка в ОУ „Алеко Константинов“ се обучават в специално оборудвана стая със специализирани дидактични материали по проект „Включващо обучение“, включително и с устройство за работа с очи на компютър, лаптоп и таблет - „Tobii PCEyeGO“.

Децата и учениците имат достъп до информация, отнасяща се до правата и задълженията им.

Общите изводи и препоръки, които се налагат от анализа на осигурената обща и допълнителна подкрепа на личностното развитие на децата и учениците от община Червен бряг, се свеждат до следното:

1. В община Червен бряг съществуват условия за осъществяване на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците, съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.
2. В Община Червен бряг не функционира Център за подкрепа за личностно развитие, който да отговаря на новите предизвикателства и да предлага нова визия за развитие пред традиционните образователни модели и традиционните форми на общуване. Ясно и категорично фокуса трябва да падне върху развитието на личността на детето и ученика, с неговата автономност и свобода на избор, право на личен стремеж към преуспяване и благоденствие, принадлежност, участие и отговорност към множество общности и групи едновременно.
2. На територията на Община Червен бряг ресурсното подпомагане на децата и учениците се осъществява от държавната институция Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.
3. Създадени са условия за сътрудничество и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование, като са необходими процедури за повишаване на ефективността на комуникацията между тях.
4. Организирането и осигуряването на дейностите за подкрепа на личностното развитие на територията на община Червен бряг, е динамичен процес, който подлежи на оптимизиране в съответствие с разпоредбите на ЗПУО, с променящите се потребности на образователната система и налага координираност между всички участници в образователния процес и органи на управление на централно и местно ниво, с цел осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията на всяко дете и ученик.
5. В община Червен бряг се обучават и възпитават деца и ученици с комплексни нужди. Идентифицирани са деца и ученици с изяви дарби, със СОП и хронични заболявания. Необходимо е да се създаде комплексна система за оценка на потребностите и възможностите на децата и учениците.
6. По отношение на човешките ресурси е необходимо прилагането на гъвкава система в осигуряването на ресурсни учители, логопеди, психолози и др. специалисти за максимално обхващане на всички деца и ученици и осигуряване на мобилност на услугите за оценка и подпомагане на подкрепата.
7. Кариерното ориентиране и консултиране на учениците се осъществява от Центъра за кариерно ориентиране град Плевен.
8. В образователните институции от община Червен бряг е изградена частична достъпна архитектурна среда, която се нуждае от подобрения, а на някои места – от изграждане на такава. Необходимо е създаване на гъвкава и динамична организация на средата според различните потребности на децата и учениците с цел по-лесна

адаптация и оптимална степен на развитие на техния потенциал, способности и постигане на образователните цели.

9. Финансовите средства не са достатъчни за осигуряване на приоритетите на приобщаващото образование. Необходимо е програмно осигуряване на дейностите.

3. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

Отделните принципи при изпълнението на стратегията са свързани помежду си и взаимно се допълват.

- ✓ **Принцип на законосъобразност** – осигурява спазване на законовите и подзаконовите регламенти и ратифицирани документи по спазването на правата на децата и учениците, приобщаването им и осигуряване на подкрепа за личностното им развитие.
- ✓ **Принцип на целенасоченост** – свързва се с ясно и точно дефиниране на целите и установяване на взаимовръзки между тях за ефективно изпълнение на стратегията.
- ✓ **Принцип на партньорство и екипност** – основава се на възможно най-широко участие на всички институции на регионално ниво за ефективно изпълнение на стратегията и планираните в нея цели, приоритети и мерки.
- ✓ **Принцип на концентрация и допълняемост** – предоставя възможност за съсредоточаване на усилията на всички контактни групи на училищните организации с конкретни дейности по удовлетворяване и развитие на способностите и потребностите на децата и учениците.
- ✓ **Принцип за отвореност и включване на заинтересованите страни** – показва отношението към родителите и широката общественост.
- ✓ **Принцип за гъвкавост и адаптивност** – предоставя възможност за приспособяване и актуализиране на мерките за подкрепа към различни субекти и обекти.
- ✓ **Принцип за прозрачност и публичност** – свързва се с информиране на всички заинтересовани лица за резултатите от осъществената личностна подкрепа на децата и учениците.

4. МИСИЯ И ВИЗИЯ

4.1. Мисия

Осигуряване на качествено и достъпно образование в регионалната образователна система, насочено към развитие на мотивирани и способни на социална и професионална реализация деца и ученици, съобразено с индивидуалните им различия и способности.

4.2. Визия

Създаване на отворена и гъвкава система на средното образование в община Червен бряг посредством активно участие на заинтересованите страни в създаването на условия за цялостна и пълноценна подкрепа на личностното развитие на всяко дете и ученик.

5. ЦЕЛИ, ПРИОРИТЕТИ И МЕРКИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДДРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ЗА ПЕРИОДА 2017 Г. – 2018 Г.

Основната цел е гарантиране на приобщаващото, равноправно и качествено образование, подпомагане и насърчаване на децата и учениците за максимално развитие на техните възможности и индивидуални потребности.

Стратегическа цел 1: Формиране на приобщаваща образователна среда за осигуряване правото на достъп до качествено образование в регионалната училищна система за всяко дете и ученик.

Стратегическата цел е непосредствено свързана с децата и учениците, които независимо от различия, основани на възраст, пол, етническа принадлежност, увреждане, други бариери пред ученето или високи учебни постижения, имат право да получат качествено образование.

Приоритет 1. Въвеждане и утвърждаване на ценностите на личностното развитие и приобщаващото образование за обучение и възпитание на автономни личности с индивидуален напредък и успехи.

Деятелностите по Приоритет 1 спомагат за поставяне на детето и ученика в центъра на регионалната образователна система, за утвърждаване на учителя като лидер на промяната, за формиране и развиване на чувството за принадлежност и ангажираност към процеса на приобщаване от всички заинтересовани страни.

Специфична цел 1: Осигуряване на възможности за ранно разпознаване и оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Ранното оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата се извършва в процеса на предучилищното образование. Ранното оценяване се извършва от педагогическите специалисти в детската градина, като то включва:

1. ранно оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения - от учителите в групата в детската градина и/или от психолога, и/или от логопеда в детската градина;
2. определяне на необходимост от допълнителни модули за децата, които не владеят български език - от координиращия екип съвместно с учителите в групата в детската градина и/или по инициатива и писмено заявление до директора от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето.

Ранното оценяване се извършва на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца при постъпване за първи път на детето в детската градина. До настоящия момент в община Червен бряг се осъществява оценка на здравословното състояние на децата чрез провеждане на профилактични прегледи.

Според анализите се наблюдава увеличение на болните деца с астма, със смущения в зрението, а като трети рисков фактор се посочва затлъстяването. РЗИ – Плевен препоръчва по-голяма физическа активност на децата и възпитание във физическа култура. Друга група деца, които подлежат на ранна оценка, но със съгласието на техните родители, са децата със СОП.

Екип за комплексно педагогическо оценяване осъществява първична оценка на общото развитие на детето или ученика и препоръчва подходящи за детето вид и форма на обучение и ресурсно подпомагане.

Община Червен бряг осъществява превенция и подкрепа за деца и семейства в риск чрез развитие на програми и разнообразни социални услуги.

Дефицит е ранното и целенасочено оценяване на творчески заложби и дарби при децата и определянето на критерии за оценка. Компоненти на признаците на даровитите деца могат да бъдат най-различни – интелектуални и академични способности, лидерски способности, творчески способности, използването на оригинални и нетрадиционни модели на мислене и работа, творчески способности в различните видове изкуства, способности за приемане и преобразуване на информация, за вземане на решения въз основа на правилна оценка, способности за самостоятелно и творческо действие, самокритичност, живо въображение и други.

Мярка 1. Ранна оценка на дарби при децата и учениците.

Дейност 1.1. Създаване на екипи за оценка на деца и ученици с изявени дарби.

Мярка 2. Ранна оценка на рискове в развитието на децата и учениците, които могат да създадат предпоставки за трудности в ученето и успешното им развитие.

Дейност 2.1. Идентифициране на деца и ученици със СОП, увреждания, хронични заболявания, обучителни трудности и др. съобразно двигателното, познавателно, езиково развитие и комуникация, социално-емоционално развитие, адаптивни умения и др.

Дейност 2.2. Идентифициране на деца и ученици с емоционално-поведенчески проблеми, неприемливо поведение, негативни прояви и/или в риск.

Мярка 3. Създаване на информационна система за идентифицираните групи деца и ученици, за които е необходима подкрепа.

Дейност 3.1. Изготвяне на регистри, съдържащи данни за установените групи деца.

Дейност 3.2. Осъществяване на непрекъснато актуализиране на данните от регистрите.

Специфична цел 2: Разработване и прилагане на политики за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Прилагането на активни политики за реализиране на проекти, финансирани със средства по различните оперативни програми на Европейския съюз, както и чрез други фондове и програми, осигурява допълнителен финансов ресурс и дългосрочно положително въздействие върху местната общност за прилагане на иновационни методи, технологии и форми за подпомагане на личностното развитие на различните групи деца и ученици.

Мярка 4. Разработване на програми/проекти или актуализиране на съществуващи такива.

Дейност 4.1. Разработване и прилагане на програми за адаптиране на децата и учениците към училищната среда и осъществяване на превенция на евентуални бариери пред приобщаването и реално предоставяне на равни възможности за достъп на децата и учениците.

Дейност 4.2. Разработване и прилагане на програми за ефективно развитие на индивидуалните способности и удовлетворяване на потребностите на децата и учениците с изявени дарби.

Дейност 4.3. Разработване и реализиране на проекти за участие в европейски и/или национални програми за по-ефективно реализиране на дейностите по подпомагане на личностното развитие на различните групи деца и ученици.

Дейност 4.4. Разработване и изпълнение на проекти, свързани с подобряване на достъпността на училищните сгради.

Дейност 4.5. Планиране на необходимата квалификация на педагогическите кадри и други специалисти, участващи в процеса на приобщаващото образование според анализирания дефицит на компетентности.

Мярка 5. Развитие на междуинституционалното сътрудничество за изпълнение на целите на приобщаващото образование и подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.

Дейност 5.1. Прилагане на ефективни механизми за взаимодействие между местна власт и образователните институции за реализиране на общинските политики за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства.

Приоритет 2. *Осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и ученик и на разнообразието от потребности.*

Специфична цел 1: Прилагане на ефективни стратегии, подходи, методи, форми и средства за осигуряване на обща подкрепа, насочена към развиване на потенциала на всяко дете или ученик.

Мярка 6. Развитие на заложите и удовлетворяване на потребностите на надарените деца.

Дейност 6.1. Разработване и прилагане на индивидуални учебни планове и програми за обучение на ученици с изяви дарби.

Дейност 6.2. Максимално оползотворяване на възможностите на извънкласните и извънучилищните форми на обучение за осъществяване на подкрепа на даровити деца и ученици (*създаване на оптимален брой клубове по интереси, работилници, кръжоци, трупи и др., в които децата да тренират своите умения*).

Дейност 6.3. Осъществяване на сътрудничество с народните читалища и културните институти, функциониращи на територията на община Червен бряг за развитие на творчески дарби на децата и учениците.

Мярка 7. Преодоляване на всички бариери за учене и осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за приобщаване на децата и учениците с обучителни затруднения, СОП и хронични заболявания.

Дейност 7.1. Провеждане на инициативи или поставяне на работни задачи в класната стая, които провокират интересите на децата към заобикалящия свят.

Дейност 7.2. Планиране и провеждане на ИИД и инициативи през ваканциите и свободното време на децата и учениците.

Дейност 7.3. Привличане на родителите като участници в заниманията през ваканциите и свободното време на децата и учениците с обучителни трудности, СОП и хронични заболявания.

Мярка 8. Осигуряване на обща подкрепа на ученици с проблемно поведение.

Дейност 8.1. Изпълнение на програмите за превенция на агресията и насилието в институциите с акцент на проследяване на ефективността им.

Дейност 8.2. Актуализиране на неефективни програми в зависимост от признаците на проблемно поведение и споделени добри практики за превенция.

Дейност 8.3. Изследване на факторите, довели до неприемливо поведение с оглед прилагане на индивидуален подход – намалено или липсващо уважение към статуса на възрастния, вредни ефекти от медийното и интернет пространство, неподходящи методи на отглеждане и възпитание на детето в семейството, завишена самооценка и занижена самокритичност и т.н.

Дейност 8.4. Прилагане на методи на работа, които съхраняват самочувствието на учениците.

Мярка 9. Създаване на умения у децата и учениците за самостоятелно управление на кариерата.

Дейност 9.1. Разработване на училищни кариерни програми, предназначени за различни възрастови групи деца и ученици, с акцент на развитие на предприемачески умения и самостоятелно и осъзнато вземане на решения от учениците.

Дейност 9.2. Провеждане на кариерни форуми с участието на различни групи работодатели, които предоставят информация на учениците.

Дейност 9.3. Създаване на ефективни контакти и взаимодействия с агенциите по заетостта.

Дейност 9.4. Създаване на условия за ефективно провеждане на учебни и производствени практики – обогатяване на материално-техническата база в професионалните гимназии, сключване на договори с предприятия за осигуряване на работни места за провеждане на учебни практики, провеждане на **дуално обучение** и др.

Дейност 9.5. Проучване на степента на удовлетвореност на учениците от кариерното информиране и консултиране в училище.

Дейност 9.6. Проучване за необходимостта от квалификация на служителите, осъществяващи кариерно ориентиране и консултиране в училищните организации.

Дейност 9.7. Използване на възможностите на кариерното ориентиране и консултиране като основен елемент на процеса на работа с деца в риск.

Стратегическа цел 2: Осигуряване на безопасна, здравословна и осигурена с ресурси среда за подпомагане на процеса на въвеждане на приобщаващото образование и подкрепа на личностното развитие на децата и учениците. Изпълнението на стратегическата цел осигурява подходяща образователна среда и оборудване за подкрепа и развиване на

способностите и уменията на учениците, в съответствие с държавните образователни стандарти.

Приоритет 1. Осигуряване на регионалната образователна система с квалифицирани, мотивирани и ангажирани с целите на институциите педагогически специалисти.

Специфична цел 1: Осигуряване на развитие на училищния екип за отговарящ на многообразието от ученици. Изпълнението на целта ще спомогне за придобиване или усъвършенстване на компетентностите на педагогическите и останалите специалисти от училищния екип в синхрон с училищната политика за приобщаващо образование.

Мярка 10. Осигуряване на училищата с кадрови ресурс за ефективно реализиране на механизмите на приобщаващото образование.

Дейност 10.1. Осигуряване на училищата със специалисти, необходими за реализиране на политиките на приобщаващото образование: психолози, педагогически съветници, ресурсни учители, помощник-учители, помощник-възпитатели и др.

Мярка 11. Осигуряване на въвеждаща квалификация на педагогическите специалисти.

Дейност 11.1. Организиране участието на педагогическите и управленски кадри в обучения и квалификации за работа с надарени деца.

Дейност 11.2. Организиране участието на педагогическите и управленски кадри в обучения и квалификации за работа с деца със СОП в обща образователна среда.

Дейност 11.3. Организиране участието на педагогическите и управленски кадри в обучения и квалификации за работа с рано отпадащи и рискови младежи.

Дейност 11.4. Участие на педагогическите кадри в квалификации по кариерно ориентиране и обучение в предприемачество.

Мярка 12. Осигуряване на продължаващата и специализирана квалификация на педагогическите специалисти.

Дейност 12.1. Създаване на условия за неформално професионално развитие за приобщаващия учител и мотивиране за прилагане на политиките за учене през целия живот.

Специфична цел 2: Развиване на приобщаващи дейности и практики.

Мярка 13. Повишаване обхвата на децата в детските градини при осигурена среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености и гарантираща цялостното развитие на детето, както и възможности за опазване на физическото и психическото му здраве.

Дейност 13.1 Гарантиране обхвата на децата в задължителното предучилищно образование, осигуряващо възпитание, социализиране, обучение и отглеждане на децата до постъпването им в I клас.

Мярка 14. Създаване условия за обхват на децата от началната и прогимназиална възраст във формите на целодневната организация на учебния ден, като ефективен механизъм за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.

Дейност 14.1. Провеждане на индивидуални срещи с родители за оценка на напредъка или проблеми в подкрепата на развитието на конкретни деца и ученици.

Дейност 14.2. Осигуряване присъствието на представители на специализирани институции при обсъждане на конкретно възникнали проблеми или споделяне на добри практики.

Приоритет 2. Обезпечаване на училищните институции със стимулираща среда за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.

Приоритетът предполага подобряване на училищната среда както за учениците, така и за персонала.

Специфична цел 1: Създаване на достъпна физическа среда, която отговаря на потребностите на децата и учениците и осигурява подходящи условия за подкрепа. Целта предполага осигуряване на подкрепяща среда, която осигурява максимален комфорт и стимули за удовлетворяване на индивидуалните нужди на децата и учениците.

Мярка 15. Осигуряване на среда, подкрепяща личностно развитие на учениците

Дейност 15.1. Осигуряване на учениците с:

- библиотечно-информационно обслужване;
- грижа за здравето;
- осигуряване на общежитие;
- осигуряване на транспорт.

Мярка 16. Осигуряване на достъпна архитектурна среда

Дейност 16.1. Изграждане на рампи за осигуряване на достъпност до входните помещения на сградите на институциите.

Дейност 16.2. Адаптиране и изграждане на санитарни възли с достъпност за деца и ученици с увреждания.

Мярка 17. Осигуряване на специализирана подкрепяща среда

Дейност 17.1. Осигуряване на подходяща апаратура и специализирани технически средства за деца и ученици с увреждания.

Дейност 17.2. Осигуряване на подходящи помещения и кабинети за рехабилитация.

Специфична цел 2: Ефективно ресурсно осигуряване на подкрепящата среда на общинско ниво.

Изпълнението на целта довежда до използване на експертизата на специализираните звена и институции в общините в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците. Обединява усилията на различни специалисти за постигане на целите на приобщаващото образование и удовлетворяване на многообразието от потребности.

Мярка 18. Използване на възможностите на центровете за подкрепа на личностното развитие и ЦОП в процеса на приобщаване на децата и учениците.

Дейност 18.1. Създаване на екипи в ЦПЛР и ЦОП за подпомагане на дефицити и трудности на училищните институции при оценяването на потребностите на децата и учениците.

Дейност 18.2. Осигуряване на условия за провеждане на логопедична работа в ЦПЛР и ЦОП.

Дейност 18.3. Осигуряване на възможности за участие на децата и учениците в общински, областни, национални и международни проекти, програми и форуми в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, както и изяви по интереси със съдействието на ЦПЛР и общините.

Мярка 19. Използване на възможностите на ЦПЛР и/или РЦПППО и други специализирани институции в общината в процеса на приобщаване на децата и учениците.

Дейност 19.1. Организиране и координиране на осигуряването на ресурсни учители, рехабилитатори и други педагогически специалисти за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със СОП в образователните институции.

Дейност 19.2. Осигуряване на съдействие за терапевтична подкрепа на деца и ученици със СОП и с увреждания и консултиране на учителите от общообразователните училища.

Дейност 19.3. Координация на сътрудничеството между РЦПППО и специализираните институции в общината.

Специфична цел 3: Създаване на институционален механизъм на общинско ниво за координация, контрол, наблюдение и оценка на дейностите по осигуряване на подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.

Мярка 20. Повишаване капацитета на общината при планиране, управление и мониториране на процеса на приобщаващото образование.

Дейност 20.1. Планиране и реализиране на общински дейности в подкрепа на приобщаващото образование и провеждане на ефективна медийна политика.

Дейност 20.2. Организиране на общински конференции, кръгли маси, семинари или други прояви за повишаване на информираността на обществеността и ангажиране и споделяне философията на приобщаването.

Дейност 20.3. Създаване на информационна база данни с наличните услуги за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Червен бряг, която се актуализира в зависимост от преценката на местната власт за недостига от услуги или наличието на повече от необходими такива.

5. ПЛАНИРАНЕ, МОНИТОРИНГ И ОТЧЕТНОСТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

Общинската стратегия обхваща период от две години (2017 г. – 2018 г.). На оперативното ниво целите на общинската стратегия се изпълняват съгласно Годишен план на дейностите за подкрепа за личностно развитие, предложен от кмета на съответната община. Общинската стратегия за личностно развитие на децата и учениците и Годишният план на дейностите за подкрепа за личностно развитие се приемат от Общинския съвет.

Мониторингът на изпълнението включва събиране на данни и информация, обобщаването им, анализ на постигнатия ефект от осъществяваните мерки и дейности и изготвяне на препоръки за подобряване или обобщаване на добри практики. Община Червен бряг регламентира вида на данните и информацията, необходими за мониторинга,

институциите, които ги предоставят и определят индикатори за отчитане на напредъка. Проследяването, отчитането на изпълнението на Общинската стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Червен бряг (2017 г. – 2018 г.) и постигнатите резултати ще се осъществи чрез цялостна оценка в края на 2018 г.

5.1. ИНДИКАТОРИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА СТРАТЕГИЯТА

Постигането на оперативните цели на общинската стратегия ще се следи чрез няколко основни индикатора, свързани с основни аспекти от цялостната промяна.

5.1.1. Брой детски градини и училища, които самостоятелно организират и обезпечават ресурсното подпомагане на децата и учениците по чл. 283, ал. 4 от ЗПУО, брой деца/ученици със СОП в тях и процент спрямо общия брой деца и ученици със СОП;

5.1.2. Брой педагогически специалисти, участвали в краткосрочни обучения за развитие на професионалните компетентности за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;

5.1.3. Брой институции със значително подобрене на материалната база – нови елементи на достъпна архитектурна среда, разкрит кабинет;

5.1.4. Брой детски градини и училища, в които работят педагогически съветници и психолози. По решение на екипа за отчитане на стратегията може да се проведе и анкетно проучване за оценка на постигнатите резултати от прилагане на Стратегията.

Оценката се основава на мониторинг и анализ на цялостното изпълнение на стратегията и изготвяне на насоки и препоръки за бъдещо развитие на приобщаващите политики на територията на общината.

6. ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Общинската стратегия за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Червен бряг (2017 г. – 2018 г.) ще бъде публикувана на интернет страницата на Общината.

7. ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

МОН	Министерство на образованието и науката
ЗПУО	Закон за предучилищното и училищното образование
РУО	Регионално управление на образованието
РЗИ	Регионална здравна инспекция
ЦПЛР	Център за подкрепа на личностното развитие
ЦСОП	Център за специална образователна подкрепа
РЦПППО	Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование
СОП	Специални образователни потребности
ЦОП	Център за обществена подкрепа
МКБППМН	Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни

инж. Данаил Вълков

Кмет на община Червен бряг

